

OPDRACHT 1 Voorspellen en tekst lezen

1. Zet stap 1 van het stappenplan. Wat gaat de tekst over het onderwerp vertellen, volgens jou?

2. Wat weet je er al van?

Foto: ANP/L. van Lieshout

Boeken en andere artikelen
van Jip en Janneke

3. Je gaat bij **opdracht 2** een tekstschema maken. Markeer tijdens het lezen de belangrijke woorden. Kies woorden die te maken hebben met het onderwerp van de tekst en met het kopje van het stukje.

Kom je nog moeilijke woorden tegen in de tekst? Gebruik dan de **woordhulp**. Gebruik de volgende tekens bij de tekst om te laten zien dat je actief leest.

Actief lezen

- * Dit is belangrijk.
- ?? Dit snap ik niet.

OPDRACHT 2 Een tekstschema maken

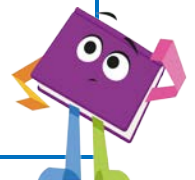
Uitleg

1. Als je de informatie uit de tekst in een schema zet, krijg je overzicht over de tekst. Je gaat een tekstschema maken op de volgend pagina.
2. Zet in de middelste kolom **drie belangrijke woorden** uit het stukje.
3. Schrijf in de laatste over elk stukje van de tekst kort op waar het over gaat. Kies per stukje **een belangrijke zin**.

Let op: het kopje zegt vaak al om welke belangrijke informatie het gaat in dat stukje.

Geld verdienen als schrijver of illustrator		
	drie belangrijke woorden	een belangrijke zin
Inleiding		
Geld geven om anderen te helpen		
De opbrengst van een boek		
Een beginnende schrijver of illustrator		
Auteursrecht		

OPDRACHT 3 Vragen beantwoorden over de tekst

1. Kijk in de inleiding. Wat betekent het woord **illustrator** (regel 2)?
 - A. iemand die altijd alleen maar boeken met plaatjes leest
 - B. iemand die boeken met plaatjes in zijn winkel verkoopt
 - C. iemand die plaatjes maakt bij een boek of een tijdschrift
 - D. iemand die verhalen schrijft voor een boek of een tijdschrift

Welke andere twee woorden worden in dat stukje tekst gebruikt die deels hetzelfde betekenen?

2. De volgende **vier vragen** gaan over verbanden. Lees de uitleg.

Uitleg

Je weet dat je tijdens het lezen op de **signaalwoorden** kunt letten. Daaraan kun je zien welk **verband** er tussen de zinnen bestaat. Signaalwoorden zijn vaak korte woorden waar je gemakkelijk overheen leest.

Voorbeelden van signaalwoorden zijn: *maar, daarvoor, bovendien, want, namelijk.*

3. In regel 11 staat het signaalwoord *Ook*. Wat is het verband tussen de zinnen?
 - A. Het is een **opsomming** van situaties waarbij je moet betalen voor de illustraties.
 - B. Het is een **tegenstelling**. Je moet betalen voor het gebruik van de tekeningen of je hoeft er niet voor te betalen.
4. In regel 22 staat het signaalwoord *Dan*. Wat is het verband tussen de zinnen?
 - A. Het is een **oorzaak**. Je kunt meer opbrengst eisen en dan word je beroemd.
 - B. Het is een **voorwaarde**. Alleen als je een beroemd auteur bent, kun je meer van de opbrengst vragen.
5. In regel 26 staat het signaalwoord *Maar*. Wat is het verband tussen de zinnen?
 - A. een oorzaak en een gevolg
 - B. een tegenstelling tussen de twee zinnen
 - C. een volgorde en een reden
 - D. een voorbeeld en een oorzaak
6. In regel 37 staat het signaalwoord *Zo*. Wat is het verband tussen de zinnen?
 - A. Het is een **tegenstelling**. Je zegt dat iemand moet betalen, maar dat hoeft niet.
 - B. Het is een **voorbeeld** van hoe je als maker geld kunt verdienen met je werk.

7. Lees het stukje onder het kopje **De opbrengst van een boek**. Waarom gaat niet al het geld naar de schrijver en illustrator, denk je?

8. Wat betekent het woord **origineel** (regel 33)?
- A. echt, niet nagemaakt
 - B. heel goed nagemaakt
 - C. heel knap gemaakt
 - D. precies hetzelfde

OPDRACHT 4 Mag het wel of mag het niet?

Situatie A

Je print allerlei illustraties van *Jip & Janneke* die je gevonden hebt op internet. Je knipt ze uit lijst ze mooi in. Je verkoopt ze voor €10 per stuk op Marktplaats.

Mag dit volgens het auteursrecht, denk je?

- Ja
- Nee

Waarom wel of niet? Bespreek het in je groepje.

Situatie B

Je leent een boek van *Jip & Janneke* uit de bibliotheek. Je kopieert een aantal mooie afbeeldingen uit het boek. Je knipt ze uit en maakt er mooie menukaartjes van voor tijdens een etentje op de verjaardag van je kleine zusje.

Mag dit volgens het auteursrecht, denk je?

- Ja
- Nee

Waarom wel of niet? Bespreek het in je groepje.

Situatie C

Je zoekt de mooiste afbeeldingen van Jip & Janneke bij elkaar. De afbeeldingen teken je na en daarna ga je ze ook inkleuren. Je bedenkt zelf welke kleuren je gebruikt. Je zet in de hoek van elke tekening je eigen handtekening. Je lijst ze in en hangt ze overal op in je eigen kamer.

Mag dit volgens het auteursrecht, denk je?

- Ja
- Nee

Waarom wel of niet? Bespreek het in je groepje.

Situatie D

Je zoekt de mooiste afbeeldingen van *Jip & Janneke* bij elkaar. De afbeeldingen teken je na en daarna ga je ze ook inkleuren. Je bedenkt zelf welke kleuren je gebruikt. Je zet in de hoek van elke tekening je eigen handtekening. Je lijst ze in en hangt ze op in het buurthuis. Iedereen mag komen kijken.

Mag dit volgens het auteursrecht, denk je?

- Ja
- Nee

Waarom wel of niet? Bespreek het in je groepje.

Auteursrecht

Op de website www.auteursrechtvoorjou.nl vind je informatie en filmpjes over auteursrecht. Je leest welke rechten je hebt, maar je leest ook wat wél en niet mag.

OPDRACHT 5 Oefenen met de woorden uit de tekst

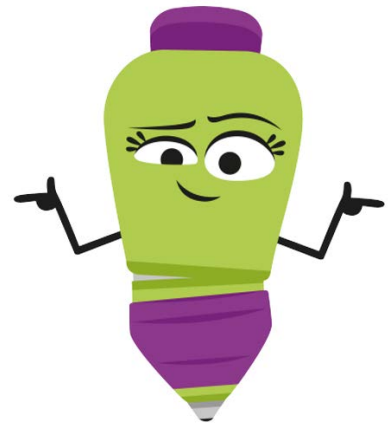
Hieronder staan enkele woorden die in de tekst voorkomen. Zoek de woorden nog eens op in de tekst. Wat is de juiste betekenis?

Zoek het juiste woord bij de betekenis en vul dat in in de puzzel. Heb je alle woorden ingevuld? Wat lees je van boven naar beneden in de blauw gearceerde hokjes?

kies uit de volgende woorden:

auteursrecht - fonds - illustrator - inmiddels - opbrengst - origineel - overheid - uitgever - uitreiken - waarschijnlijk

1. iets bijzonders aan iemand geven
2. iemand die ervoor zorgt dat een boek of tijdschrift wordt gemaakt, gedrukt, bezorgd en verkocht of in de bibliotheek ligt
3. echt, niet nagemaakt
4. geld dat met een bepaald doel bij elkaar is gebracht
5. als maker mag jij bepalen wat er met jouw werk gebeurt
6. het geld dat met de verkoop of een actie verdiend wordt
7. nu, ondertussen
8. bijna zeker
9. iemand die plaatjes maakt bij een boek of een tijdschrift
10. de regering van een land, provincie of gemeente

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Zet de letters uit de blauw gearceerde hokjes hieronder. Welk woord zie je?

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

OPDRACHT 6 Wat vond je van de les?

Denk terug aan de les van vandaag.

Schrijf 2 dingen op die je geleerd hebt over **auteursrecht**.

1. _____

2. _____

Noem 1 ding dat heel anders was dan je had verwacht.

Noem 2 dingen waarover je nog meer zou willen weten.

1. _____

2. _____

